

Overgangen til Enevælden og Bortgangen fra Enevælden til en demokratisk Forfatning skete ved Brud og i Spring. Jeg tror ikke, dette er den lykkeligste Form for forfatningsmæssig Udvikling; jeg tror, det er bedre, at Forfatningen vokser roligt fremad; derigennem er man mere sikret imod reaktionære Tilbagefald. Allerede det Tilbagefald, som vi oplevede i 1866, viser, at et ikke tilstrækkeligt fæstnet System kan ødelægges under en reaktionær Bølge. Det Forfatningsforslag, som saaledes er stillet af et Mindretal indenfor Udvalget under Nr. 8, maa vi stemme imod. Det er en samlet Enhed, og Enkeltheder i dette vil der saaledes ikke blive Lejlighed til at tage Stilling til.

Medens jeg ikke finder det nødvendigt at vurdere, saaledes som Hr. Borgbjerg gjorde det, de tre store Systemer paa demokratisk Grundlag, som han skildrede: Det demokratisk-imperialistiske System i Amerika, det demokratisk-parlamentariske System i Frankrig og England og det rent demokratiske i Svejts — medens jeg, som sagt, ikke finder Anledning til at gaa ind paa denne Vurdering, vil jeg dog sige, at der indenfor Forslaget er Enkeltheder, som meget vel kunde høre hjemme i det bestaaende Forfatningssystem, som vi har her i Danmark, og som jo er en Udvikling af de Forfatningssystemer, som sejrede i Verden omkring 1848. Jeg nævner her Tanken om at give det parlamentariske System det Supplement, den Kontrol, den Ansporelse, som Vælgernes direkte Deltagelse i Lovgivningsmagten betyder, og som indeholdes i Forslaget om at gøre Folkeafstemning til et Led i Systemet. Den nuværende Forfatning af 1915 kunde meget vel, uden at nogen Brud skete, optage den Tanke, og vi har ogsaa i sin Tid fremsat Forslag herom, som paa visse Punkter har dannet Forbilledet for det Forslag, som findes i det ærede Mindretals Forslag. Jeg nævner endvidere Bestemmelserne om den lettere Adgang til Grundlovsændringer, som paa fuldt tilfredsstillende Maade sikrer, at Grundlovsændringer ikke gennemføres uden, at de er modne til Gennemførelse, i alt Fald indenfor det Forfatningssystem, som for Øjeblikket raader. Jeg nævner blandt mindre Ting eller blandt andre Ting Forslaget om Afkaffelsen af Adel, Titel, Rang og Ordensvæsen, et Spørgsmaal, som sikkert vil melde sig for vort Folk, naar det viser sig, at intet Forsøg paa ved en oparbejdet Praksis at tilvejebringe en Folke mening imod dette System kan holde overfor et Regeringsskifte, naar man oplever en Til-

bagevenden til tidligere Praksis i Stedet for en videre Udvikling af den oparbejdede Praksis. Spørgsmaalet vil derfor sikkert rejse sig, men vil jo ogsaa kunne løses udenfor selve Grundloven. Altsaa rent eksempelvis nævner jeg disse Spørgsmaal som saadanne, der meget vel kunde indpasses i det bestaaende Forfatningssystem, og som principielt har Sympati hos vort Parti.

Naar vi imidlertid har indskrænket os til at stille fire Ændringsforslag, som findes under Nr. 1, 2, 3 og 5, saa er det for at holde Diskussionen om Forfatningen paa det Grundlag, som blev lagt, da den tidligere Regering, Ministeriet Zahle, fremsatte sit Grundlovsforslag, og som i alt væsentligt var en Fortsættelse af den Forhandling om Grundloven, som førtes før dennes Tilblivelse i 1915, idet det er de samme Spørgsmaal, som den Gang var Genstand for Forhandling, der nu paa ny føres frem. De førtes først frem af Ministeriet Zahle som Spørgsmaal til de andre Partier, derefter er de af os førte frem som Forhandlingsgrundlag i Udvalget. Det er Forslaget om at indføre en ensartet Valgretsalders og ensartet Opløsningsret for begge de to Ting, og det er Forslaget om at lade Valget af de landstingsvalgte Medlemmer foretage af det Landsting, som er fremgaaet af det Valg, hvorved hele Landstinget eller en Del deraf er fornyet, i Stedet for at lade det foretage af det for flere Aar siden valgte Landsting. Disse Ændringsforslag vilde sikre og udvikle de Principper, der er nedlagte i Forfatningen af 1849, og som er bærende for Grundloven af 1915, men som under Forhandlingen derom svækkedes ved de Konservatives og Venstres Ønsker om paa forskellige Punkter ikke at naa til en saadan klar, demokratisk, parlamentarisk Forfatning som den, der var foreslaaet. Vi har yderligere føjet et Punkt til, som synes os paakrævet netop af de politiske Begivenheder, som vi har oplevet, og hvorved vi tilsigter Fæstnelse af den parlamentariske Regeringsform. Denne Bestemmelse, som vi har foreslaaet indført efter Punkt 1, vilde uumliggøre saadanne konstitutionelle Misforstaaelser — jeg bruger et Ord, som den højtærede Statsminister har godkendt — som den 4 Dages Regering Liebe, der ikke vilde møde for Folketinget og ikke vilde bøje sig for dets Bestemmelser.

Disse fire Ændringsforslag har vi ønsket at føre frem til Afstemning her i Tinget, for at det kan blive klart, hvem der vil udvikle en klar og demokratisk Forfatning paa 1849-Forfatningens Grundlag, og hvem der ikke vil være med dertil. Vi har